

Klockan är 14.00. Välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff om covid-19.

Johanna Sandwall, krisberedskapschef på Socialstyrelsen, Sara Byfors, enhetschef på Folkhälsomyndigheten och Svante Werger, strategisk rådgivare på MSB.

Det finns möjlighet att ställa frågor till hela gruppen efter presentationerna. Det finns även tid för enskilda intervjuer efteråt. Varsågod, Sara Byfors!

-Vi börjar med en dragning av läget nu. Det fortsätter sakta uppåt i världen, men man testar ju också på ett annat sätt. Det blir allt svårare att tyda statistiken. Det är 6,6 miljoner fall i världen, och 392 000 avlidna. I Europa fortsätter nedåtgående trenden, men kanske med en liten utplaning på slutet. 1,4 miljoner fall och 168 000 döda i Europa. Det är samma regioner som har det största antalet fall på sistone: Sydamerika och Latinamerika, där sprider det sig och ökar mer än i andra regioner. Inga större skillnader här heller, men det fortsätter helt enkelt att utveckla sig ungefär på samma sätt globalt. Nu till Sverige. Personal för vård och omsorg, den kurvan är ganska stabil, ungefär lika många fall tillkommer dagligen. Man har testat ganska frikostigt i de flesta regionerna, så det är ingen ökning i den här gruppen. Men i gruppen "övriga", den mörklila linjen, visar på en tydlig uppgång de senaste dagarna. Vi tror att det beror på att man testar bredare, med mycket mildare symtom, framförallt inom öppenvården. Igår visade vi data från Västra Götaland, det är med idag också. Man ser att trenden fortsätter. Det är uppenbart att de testar mycket mer. De hade testat upp mot 10 000 individer denna vecka, jämfört med 4000 förra veckan. Vi tror att detta speglas. Men man ser även skillnader inom region i Västra Götaland. I vissa delar har man en ökad smittspridning i landet. Man har inte haft samma epidemi i Göteborg. Man ligger lite efter. Men tittar man på regionen totalt är det stabilt när det gäller sjukhusinläggningar och IVA-vårdade per dag. Nu tittar vi på antal IVA-vårdade. Vi har en tydlig platå här också, som sagt. Ungefär lika många nya tillkomna IVA-vårdade varje dag. Det gör att den redan hårt belastade vården har det fortsatt så. Absolut inget lugnt läge. Vi följer det här tillsammans med Socialstyrelsen. Västra Götaland ligger stabilt totalt, men inom regionen kan man ha stora skillnader. Antalet avlidna per dag: 4639 personer. De fallen som rapporterades senaste dygnet faller som vanligt in senaste veckan. Den avtagande trenden, med antal avlidna per dygn, fortsätter. Tittar vi tillbaka tio dagar så ligger vi på 46 per dygn. Det fortsätter sakta men säkert nedåt. Det följer ganska väl kurvan över antal fall, men med en viss förskjutning då. Jag vill också flagga att vi på fredagar lägger upp vår veckorapport. Det är lite enklare att följa utvecklingen där. Vi har en analys över vilken typ av fall det är, hur många som provtas och så vidare. Den läggs ut fram mot eftermiddag/kvällen på fredagar. Som ni alla vet, tror jag, har vi lite kring resor under sommaren. Vi planerar att ta bort reserestriktionen från och med 13 juni, men vi är tydliga med att samma råd och rekommendationer i övrigt gäller. Vi ser att resandet i sig inte utgör en fara, utan det handlar om hur vi beter oss som har en effekt på smittspridningen. Oavsett var du är ska du se till att undvika trängsel och hålla avstånd till andra. Vi ser också att särskilt 70-plussare måste följa detta. De får också resa, men det måste ske på ett bra sätt. Man ska fortsätta undvika nära kontakter och trängsel i väldigt stor utsträckning - det gäller även andra riskgrupperna. Verksamhetsutövare har också ett ansvar här, att anpassa sin verksamhet och se till att personerna som kommer till resmålen till exempel kan undvika trängsel. Sen ligger det hos alla att göra sitt bästa att undvika trängsel och följa råden från verksamheterna som finns. Testning och smittspårning

är också viktigt, för att hålla nere smittspridningen som kan tillkomma av inresande. Kapaciteten där har ökat på sistone. Det gör att vi kan lyfta reserestriktionen. Men om något skulle hända kan vi behöva ta till andra åtgärder, lokalt och regionalt. Vår strategi som vi haft hela tiden ligger fast: Det handlar om att plana ut kurvan. Att sjukvården ska kunna klara den ökade belastningen som smittspridningen har. Därför vill vi skydda riskgrupper och hindra onödigt lidande och ohälsa i landet. Det är samma sak vi haft hittills, men det kan variera beroende på läget i epidemin. Tillsammans kan vi bromsa smittan. Det är upp till oss alla att göra vårt bästa för att undvika trängsel, och avstå större sociala sammanhang under sommar. Tvätta händerna ofta, hålla avstånd, och vara extra försiktig om man är över 70 år. Att avstå onödiga resor gäller fram till 12 juni. Först efter det blir det ändring. Jag stannar där.

-Tack! Dagens lägesrapport från Socialstyrelsens särskilda organisation, med anledning av covid-19: 295 vårdas i intensivvården med respirator. Totalt 588 patienter. De disponibla IVA-platserna med respirator är 835. 28% tillgänglig kapacitet har vi internationellt. Har länge legat på 30 %, men fortfarande väldigt små siffror. Vi förväntar oss en minskning av den tillgängliga kapaciteten in mot sommaren, men nationellt vill vi upprätthålla god kapacitet för samordning under sommaren. Variationen är fortsatt stor, vilket är en av anledningarna till att den tillgängliga nationella kapaciteten fortsätter finnas. Idag är den 0-100 %, det vill säga det finns regioner som har fullt i sin intensivvården, och även de utan patienter. 11/21 regioner ser en förbättring av sitt läge i stort, på kort sikt, och 9/21 på lång sikt. Kort sikt innebär 48-72 timmar, och lång sikt 10-15 dagar. Det är första gången vi har mer grönt än rött i lägesbilden på kort sikt. Det står ju för någonting i alla fall. Det handlar inte bara om kapaciteten i intensivvården, utan det finns många parametrar med i bedömningen, så som tillgång till material, infrastruktur, akut vård med mera.

Igår lanserade regering till Socialstyrelsen ett nytt uppdrag till sommaren, med fokus på det ökande resandet.

Det kan vara förstärkning i form av transport eller vårdplatser.

I slutet av nästa vecka presenterar vi en plan för sommarens utförande, vi gör detta arbete nära med SKR.

Slut.

-Tack.

MSB har ju flera roller under denna pandemi, att stödja ansvariga, bidra till samordning och säkerställa uthållighet och beredskap.

Igår beslutade man att ge MSB bemyndigande, en möjlighet att ansöka om att hysa medicinsk lagerhållning inom det som kallas "Rescue", en del av EU:s skyddsmekanism.

MSB:s lager blir då ett av EU:s gemensamma, som hölls med hjälp av Försvarets materialverk och Socialstyrelsen, vi återkommer med hur frågan utvecklas.

Det särskilda uppdrag som vi fick av regeringen i våras handlar om att informationen når ut till alla, så alla i Sverige kan hjälpa till med att bromsa smittspridning, en fråga som blivit aktuell där är den utländska turismen i Sverige.

Vi har noterat att det på vissa håll har uttryckts frågor eller t.o.m. Oro för att vissa turister har en fel bild av hur det är i Sverige, att man då tror att man kan bete sig som vanligt här.

Oavsett hur mycket det ligger i denna oro, är det förstås viktigt att turister vet vad som gäller, därför har vi vidtagit ett antal åtgärder, information till utländska besökare kommer finnas på stationer och terminaler, om ett tag, med riktad information till utländska besökare på sociala medier.

Samt att Visit Sweden kan nå ut brett, basen för allt detta är en särskild nyframtagen sida på krisinformation.se/en/summer, ni som tittar och inte bara lyssnar ser detta nu också.

På denna sida finns all information vad som gäller för resor hit, rekommendationer för inrikesresor, Folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer, förbud mot folksamlingar större än 50, vad som gäller på restauranger, de viktigaste svenska numren och länkar till ansvariga myndigheter, informationen är på engelska men man når också informationen på andra språk.

Alla i Sverige har ansvar, det gäller oavsett om man bor här eller är på besök.

Tillsammans skyddar vi Sverige och varandra.

Vi kan alla vara en del av lösningen- Tac.

Vi kan alla vara en del av lösningen- Tack.

-Tack! Frågor?

-Från Ekot, först till Sara Byfors: Anders Tegnell har nu slagit fast att antikroppar ger immunitet, men hur? Handlar det om att man faktiskt kan se en direkt korrelation, eller kan man ansluta att någon ngsin blivit sjuk två gånger?

-Det kan vara både och. Vi vet inga kända fallbeskrivningar där man blivit sjuk igen, det är ett tecken, sedan i labben, så sätter man till antikroppar och ser om de kan skydda celler från infektion, det har visst god korrelation, har du antikroppar och har varit sjuk, så kan cellerna skyddas i cellodling.

Hur höga halter av antikroppar man behöver ha, är oklart. Det är inte binärt. Man kan ha viss immunitet, men precis vad det betyder och för risken att föra smittspridning vidare, vet man inte helt enkelt. Det kommer ta tid att utröna.

-En fråga til Svante Werger, MSB. Vi såg i förrgår 8000 på Sergels Torg och många i Malmö som demonstrerar, ser ni i mätningar att folk släpper mer på benägenheten att följa restriktionerna?

-Hittills, vad vi sett, finns svaga tendenser, det är inte jättetydligt. Vi får återkomma dit.

-Från SVT, med tanke på de nya rekommendationerna som kom igår, hur ser beredskapen ut om smittspridningen tar fart i sommar, igen?

-Ja, som vår generaldirektör var inne på igår, så behövs kapacitetn för att smittesta och spåra i dessa regioner, att de har förmågan att följa upp, om man ser ökad smittspridning.

Att man har smittspårning.

-Blir det nya restriktioner under sommaren?

-Vi utesluter inget, vi får se hur det utvecklar sig, vad det blir för rekommendationer regionalt, men vi tror det är på beteendet man ska fokusera, inte hur man reser.

-Ja, precis. Vad Gäller beredskapen, så ska man kunna ta höjd för detta, därför har vi dessa struktur ska vara i bruk, men vi ska se över ytterligare så vi använder kapaciteten och transportmöjligheterna rätt. Sedan andra saker, som beredskap alltid handlar om.

I den plan som vi presenterar nästa vecka får vi se vilka åtgärder som är rimliga för så god beredskap som möjligt under sommaren.

-TT. Till Folkhälsomyndigheten.

Nu har ju restriktionerna lättats på, inför beslutet: Hur såg er kalkyl ut? Hur mycket tänkte ni på att smittspridning skulle öka

Nu har ju restriktionerna lättats på, inför beslutet: Hur såg er kalkyl ut? Hur mycket tänkte ni på att smittspridning skulle öka?

-Modeller och analyser har vi gjort, i form av hur smittspridning kan spridas i olika regioner, och vad som sker om en region får in många med smitta och hur det kan påverka smittspridning, det i sin tur, hur det påverkar belastningen på sjukvården.

-Har ni räknat med att fler kommer dö?

-Nej, vi tittar på hur smittspridning ser ut och behovet av slutenvård och IVA-platser i dessa regioner.

-Har ni sett att det kommer ske en ökning av dödsfall?

-Vi har analyserat och ser att resandet inte påverkar mycket, men beteendet.

-Från tv4, om neutraliserande antikroppstester, har ni testat själva på Folkhälsomyndigheten?

-En del hos oss, men en del hos andra, Västra Götaland presenterade en del på sin pressträff.

-Du vet inte om ni har gjort egna?

-Ja, du får kolla.

-Jag har en Annan fråga.

Ekot presenterade en nyhet för en vecka sen.

Att det coronaviruset som kom till Sverige har sitt ursprung i USA och Storbritannien, vilket ju var spännande.

Jag har bett om underlaget där...

För en vecka sen. Jag har inte fått det, varför?

-Det finns *** upplagda, där vi enligt WHO gör det vi får göra utifrån svenska positiva fall, det lägger vi upp där, det kan alla gå in och säga.

Vår rapport, utifrån det här, håller på att färdigställas.

-Varför presenterar ni saker ni sen inte kan visa underlaget för? Är det inte bättre att vänta till ni har ett klart underlag? Det är intressant som journalist att kunna granska vad ni säger och kolla siffrorna.

-Ja, absolut. Jag förstår vad du menar. Det är en avvägning - om det är viktigare att gå ut med något

innan allt är klart, eller om man ska vänta med att publicera. De avvägningarna gör vi, och när det är klart kommer det ut.

-GP , till Sara Byfors: Om något händer kan vi behöva ta till andra åtgärder, sa du. Vad är det som ska behöva hända och vilka åtgärder?

-Vi tittar framförallt på om det skulle bli ökad belastning på sjukvården, och stort utbrott. Om det blir det, som hänger ihop med en särskild miljö eller evenemang, så kanske restriktionen ska höra ihop med det. Då kan man rikta åtgärder specifikt mot det, till exempel.

-Aftonbladet, fråga till Folkhälsomyndigheten: Tidigare har ni avrått från antikroppstester för enskilda individer, varför har ni ändrat er?

-Jag tror inte att vi ändrat oss, det beror på testets utformning. Hur bra testet är på att förutsäga att det verkligen är ett positivt fall, om det visade det. Det beror på vilka tester det är, snabbtester varierar i kvalitet, och man kanske inte kan dra de slutsatser man vill utifrån dem. Men generellt är plattformstester av högre specificitet. Det är det som är viktigt. Hur många i befolkningen som faktiskt haft sjukdom spelar roll också, hur viktig specificiteten blir. Igår presenterade vi ett underlag för att visa på hur detta kan falla ut.

-Dagens Nyheter, fråga till Folkhälsomyndigheten: Det har varit stora manifestationer i Stockholm och Malmö de senaste dagarna. Igår sa Anders Tegnell att det här är olämpligt och olagligt. Polisen säger att mötesfriheten väger tungt. För ni någon dialog med polisen när det här börjar ta fart med större demonstrationer?

-Jag vet inte om vi haft en dialog med polisen de senaste dagarna om just det här. Men det är 50 deltagare som gäller, som max tillåtna antal individer.

-Men är det naivt att ge tillstånd till det här? Den här typen av manifestationer har lockat många människor, framförallt i USA, men även andra länder. Är det naivt att ge tillstånd till det och tro att det ska komma färre än 50?

-Jag vill inte recensera om polisen är naivt eller inte. De får göra sin bedömning, de vet ju att 50 personer gäller.

-Tror ni att internationella medier tolkar era uttalande olika? I så fall hur? Jag tänker på Folkhälsomyndigheten.

-Så kan det säkert vara, men det är säkert också olika hur man tolkar det i Sverige, det beror på olika saker. Om det skiljer sig åt i världen, ja, säkert. Men jag har ingen analys på vad det skulle bero på, annat än att det är människor som tolkar vad vi säger.

-Dagens Nyheter skrev igår en artikel om att den svenska bilden i andra länder är väldigt skev. De ger en felaktig bild om vad som sker i Sverige, menar de. Många tror att vi inte har restriktioner alls.

-Så kan det vara. Vi har ett annat sätt och baserar mycket på frivillighet. Många länder har gått långt åt

andra hållet, att legalt förbjuda saker. Då kan det vara svårt, kanske, att förstå vad det här betyder, att vi ändå har åtagit åtgärder.

-Sveriges Radio Gotland finns med på länk. Inget ljud.

-Det var om resorna där, så klart. Löfven sa igår "om kurvan vänder uppåt kommer nya restriktion om resor." och Lena Hallengren sa att om det går åt fel håll behöver vi skärpa dem. Finns några kalkyler eller hypoteser att använda vid en eventuell stor eller snabb smittspridning på Gotland i samband med semestertider?

-Vi har gjort en analys eller prognos över det här, om man får ett ökat inresande av människor som bär med sig smittan. Vi har också tittat på hur mycket nära kontakter man har.

-Var går gränsen för att stoppa det, som de säger? Kommer nya reserestriktioner... Kan stor smittspridning på Gotland göra att ni gör några förändringar i reserestriktionerna?

-Ja, vi utesluter ingenting, men jag kan inte säga exakt hur många fall per dag, eller så. Vi har inte satt en gränsvärde, utan det är en helhetsbild av hela världen. Socialstyrelsen har också fått ett nytt uppdrag där.

-Sveriges Radio Blekinge?

-Ja, här i Blekinge har smittspridningen just tagit fart. Vi befinner oss på dag 0, som regionen kallar det. Bengt Vittersjö, smittskyddsläkare, har sagt att man inte bör lätta på reserestriktionerna i det läget. Ligger det något i det?

-Nu har ju Blekinge haft väldigt få fall hittills. Men reser man och betar sig på samma sätt där som hemma så ökar det inte smittspridningen mycket i de här regionerna, menar vi. Så, ja, vi bedömer ändå att det går bra att resa. Och att det är jätteviktigt att undvika trängsel och hålla social distansering på resmålet också.

-Men, fler människor på samma plats måste ju ändå betyda en öka belastning på världen, som de inte planerar för?

-Emanuel Karlsten.

Vi hör inte dig.

-Nu?

Ja, minister Per Bolund sa igår angående smittspårning och nya tester att Sverige "kan trycka tillbaka smittan fullständigt". Det var första gången jag hörde, för Folkhälsomyndigheten har talat om kontrollerad smittspridning, men är det målet nu? Med åtgärden smittspårning?

-Ja, vi tror att det i detta läget kan vara kraftfullt för att kraftigt minska smittspridning, sen, om det går att göra helt. Är olika i olika regioner, beroende på var man är.

-För angående smittspårning, förra veckan visade du, Sara Byfors, enkäten med smittspårning, att 14 regioner, alla, mer eller mindre. Men svaret utgår, det jakande, på det smittskyddsbladet, där läkare informerar sig om det finns andra i hushållet som man varit nära.

Vad är smittspårning här? Att man spårar, isolerar och testar?

-Det behöver inte innefatta testning, men att man kartlägger, och att den som är smittad själv kan vara det, eller med hjälp av andra, i olika miljöer.

Det behöver inte innefatta testing, om du har symtom behöver du testa dig.

Man ska vara extra vaksam, det är generellt, till alla, om man har symtom så ska man vara hemma, det är den åtgärd man har att ta till.-

Men vid testning kan man utesluta vissa, på äldreboenden har vi sagt att det är värdefullt att testa andra också.

-Är det ett nytt påbud, att man ska informerar, har ni sagt något nytt, såhär är smittspårning, för att trycka tillbaka smittan, helt?

-Inte annat än på äldreboenden, sen har vi ett nytt uppdrag, där får vi se vad det innefattar. Vanligtvis sköter regionerna detta själva.

-Tillbaka till Gotland. Gotlands Tidningar.

-Ja, en fråga till Johanna Sandwall, som ni nämner, så kommer man under veckan se över stöd som man kan ge till regioner, som Gotland, borde man inte väntat till att häva restriktionen tills man har sett över vilket stöd som behövs i de olika regionerna?

-Just i Gotland har man haft dialog, och samverkan med SKR och Socialstyrelsen, då Gotland är lite unikt. Där har det funnits en dialog, redan innan.

Men inte alla med alla regioner, utan de regioner som får särskilt stor tillströmning i relation till storleken på regionen.

-I så fall en fråga till Johanna Sandwall: Du var inne på olika resurser, kan du berätta vad det specifikt gäller för Gotland? Transport är viktigt för regionen.

-Ja, transport är i högsta grad akutellt, men jag håller fast vid principen att det måste vara behovsstyrt, så vi har nära samverkan med sjukvården på Gotland, för att matcha de behov man identifierar.

Vi har många strukturer på plats, för samverkan och samordning för att ha koll på nya och gamla resurser, så jag tror vi har bra dialog.

Det kan handla om transport, extra vårdplatser och utrustning.

-En sista fråga: Vilka myndigheter kommer hjälpa till här? Det var lite oklart.

-Socialstyrelsen har fått uppdraget. Vi samverkar med de myndigheter vi tycker behövs, vi lär samverka med både Försvarmakten och MSB, men framförallt med SKR.

-

-Dagens ETC.

Är Dagens ETC kvar?

We have a question from Dutch TV.

Ingen nederländsk TV.

-Hallå, kan ni höra mig?

Grymt, jag kommer ställa frågan på engelska, ni kan svara på svenska.

Vår premiärminister sa att han kommer underlätta alla inresningar från länder utom Sverige och Storbritannien, och det sägs inte vara under kontroll i Sverige, vad säger ni om det?

-Det är upp till den holländske premiärministern att göra ett sånt uttalande.

-Vi ser gärna att ha samma regler inom EU.

Jag vet att vi jobbar från EU-håll där, med det. Att enskilda länder väljer att göra så, det är upp till dem själva.

-Det är inte bara den holländska premiärministern, det är Hollands motsvarighet till Folkhälsomyndigheten.

-Ja, det är svårt att säga något om. Den bedömningen känner jag inte till. Det är stora skillnader i Sverige, och inläggningarna på IVA går ner. Så jag vet inte vilka indikatorer de har för att bedöma det.

-

-En fråga till.

Det är andra frågor i EU som har uttryckt att de tvivlar på att öppna gränsen till Sverige, tror ni Sverige kan bli "paria" i Europa?

-Paria är ett väldigt hårt ord här, men om flera länder väljer att göra så, så begränsas svenskars möjligheter att resa, vad det beror på och vilken risk det innebär, får framtiden att utvisa. Länder som Italien öppnar man upp för, med restriktioner hur hantera och testa dem.

-Tack, Lars Björk, frilansjournalist.

-Ja, hallå.

Jag har en fråga Till Folkhälsomyndigheten, er spanska motsvarighet presenterade igår en ny studie som visar att en tredjedel med covid-19 är asymtomatiska, vad säger ni om det?

-Ja, det är ju känt med milda till mycket allvarliga symtom, om studien visar det så är det ju så, i det fallet. Sedan återstår frågan hur man smittar och om man blir immun.

-Påverkar en ökad andel asymtomatiskt smittade hur smittskyddet ska se ut i Sverige?

-Du tänker på risken att föra smitta vidare som asymtomatisk. Vi har linjen hur man ska provta, att det kan vara bra att titta på asymtomatiska i den miljön, om man har fall av covid för att förstå smittspridning.

-Ska inte tester inte utföras på de som saknar symtom på exempelvis personal?

-Det kan förekomma att man testar.

-Dagens ETC är med?

Har jag fått uppgift på.

-Ingen Dagens ETC?

Fler frågor här inne?

Då är vi helt klara.

Tack för att ni kom.

Intervjuer enskilt inomhus idag.